

สำหรับเหตุปัจจัยที่นำมาสู่การดำเนินงาน DHS ที่ราบรื่น พบว่า...

1. ผู้นำระดับอำเภอ ทั้งนายอำเภอ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล และนายแพทย์สาธารณสุขอำเภอ ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงาน DHS มาก รวมทั้งมีความเห็นต่างๆ ที่ตรงกัน มีการจับมือกันอย่างเหนียวแน่น
2. คณะทำงานมีความสัมพันธ์ที่ต่อกันมาก่อน ช่วยเหลืองานกันและกันดี
3. คุณหมอสุวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนาทวี เป็นคนทำงานในพื้นที่ พูดจาภาษาเดียวกันกับผู้บริหารท้องถิ่น มีการทำงานร่วมกันมาโดยตลอด ทั้งกับผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น
4. ผู้คนในอำเภอนาทวีเวลาว่างจะมารวมแรงร่วมใจกันทำงานตลอด /ภาคประชาชนแกนนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน DHS
5. กลไกการทำงานมีความยืดหยุ่น มีการทำงานในแนวราบ แต่ก็มีการเชื่อมโยงกันในแนวตั้งด้วย
6. คณะกรรมการระดับอำเภอและระดับตำบลมีการทำงานและประสานงานร่วมกันอย่างราบรื่น

“คณะกรรมการชุดนี้ทำงานด้วยความตั้งใจ ทั้งนายอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ท่าน ผอ.โรงพยาบาล ต่างก็มีความเห็นร่วมกันว่า มีประเด็นสุขภาวะที่ต้องขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ทุกท่านจึงจับมือกันอย่างเหนียวแน่น ซึ่งความตั้งใจร่วมกันตรงนี้ได้ทำให้นโยบายมีความชัดเจนในการทำเรื่องผู้สูงอายุเป็นหลัก โดยมีภาคีเครือข่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม เช่น กศน.นาทวี เข้าอบรม Care Giver พัฒนาชุมชนเข้ามาช่วยเรื่องข้อมูลชุมชน เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ภาคเอกชนก็ช่วยหนุนเสริม นี่คือการบูรณาการระดับอำเภอที่เกิดขึ้น ส่วนการประชุมทุกครั้ง ถ้านายอำเภอไม่ติดภารกิจอะไร ท่านก็จะมานั่งเป็นประธานเพื่อดึงศักยภาพของผู้นำท้องที่และท้องถิ่นออกมา ส่วนกลไกสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ การสร้างภาวะผู้นำร่วม โดยตอนนี้เราได้พยายามส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามาเป็นภาวะผู้นำร่วมด้วย เช่น ประธานอสม. ประธานชมรมผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีสายสัมพันธ์ที่จะเชื่อมโยงมาถึงระบบการปกครองในอำเภอได้”
คุณสุทธิพงษ์ กล่าว

ส่วนการขับเคลื่อนต่อในระดับจังหวัด ปัจจุบันหน่วยงานระดับจังหวัดได้เข้ามาหนุนเสริมงานวิชาการเรื่องการจัดการคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในอำเภอนาทวี โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่วน สปสช.เขต12 ที่อยู่ในพื้นที่ ก็จะช่วยเป็นที่เลี้ยงเรื่องกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับตำบล เพื่อการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ นอกจากนี้ท้องถิ่นยังมีการบูรณาการแผนพัฒนา 4 ปี ร่วมกับ อบท.โดยการผลักดันประเด็นผู้สูงอายุเข้าไปในแผนเพื่อให้เป็นขับเคลื่อนประเด็นนี้ในระดับจังหวัดต่อไป

ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

บริบท และต้นทุน

- ประชากร ทต.นาทวี 7,000 คน ผู้สูงอายุ 983 คน (ร้อยละ 14)
- ดูแลมิติสุขภาพ และสังคมผู้สูงอายุ
- ผลิตผู้ดูแลโดยเครือข่าย รพ.นาทวี/กชน.นาทวี
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ นักกายภาพบำบัด แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว care manager

เกิดกิจกรรมต่อเนื่องโดยภาคีเครือข่าย ใช้ศูนย์กลางเป็นผู้สูงอายุ

ชุมชนนาทวี เกื้อกูล ไม่ทอดทิ้งกัน

2538

ก่อตั้งชมรมอดีต
ข้าราชการนำนาย

2548

ชมรมผู้สูงอายุ

2557

เปิดดำเนินการศูนย์
ศพอส.ทต.นาทวี

2559-ปัจจุบัน

เปิดโรงเรียนผู้สูงอายุ
ทต.นาทวีพัฒนา
ต่อเนื่อง

การบูรณาการ
คุณภาพชีวิต
ผู้สูงอายุ

เขตเทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

จากแนวคิดการสร้างการมีส่วนร่วม สู่รูปธรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ครอบคลุม 3 ตำบล ได้แก่ตำบลศาลา ตำบลท่าผา และตำบลเกาะคา ที่มีจุดเริ่มต้นการพัฒนางานผู้สูงอายุจากความพยายามที่จะสร้างชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่และเป็นสังคมสุขภาวะที่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการช่วยเหลือเกื้อกูลเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน โดยมีแนวคิดสำคัญคือการมุ่งสู่ “สังคมชาวเกาะคาไม่ทอดทิ้งกัน” ดังนั้นทางเทศบาลตำบลเกาะคา ซึ่งนำโดย คุณเพ็ญภัค รัตนคำฟู นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา จึงได้เริ่มต้นแนวคิดการพัฒนางานด้วยการ “สร้างการมีส่วนร่วม” ให้กับประชาชนทุกกลุ่มในเทศบาลตำบลเกาะคา ซึ่งรวมถึง “กลุ่มผู้สูงอายุ” ด้วย ทำให้ผู้สูงอายุเริ่มมีบทบาททางสังคมตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา

“ตอนนั้นเรายังไม่มีกลุ่มทางสังคม ซึ่งเมื่อเราจะผลักดันให้ชุมชนกลายเป็นชุมชนที่เข้มแข็งเราก็ต้องทำให้พวกเขาเกิดการรวมกลุ่มกันก่อน ทั้งกลุ่มผู้หญิง กลุ่มอาชีพ รวมถึงกลุ่มผู้สูงอายุ เพราะเรามองว่าเรามีผู้สูงอายุค่อนข้างเยอะ จึงได้ส่งเสริมให้เกิดการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุให้ครบทุกหมู่บ้านภายในปี 2549 จากนั้นก็เริ่มมีการส่งเสริมด้านอาชีพ และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้สูงอายุ เพื่อตั้งให้ผู้สูงอายุเข้ามามีบทบาทในชุมชนมากยิ่งขึ้น”

คุณเพ็ญภัค รัตนคำฟู นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา กล่าว

พอเข้าปี 2555 เทศบาลตำบลเกาะคาก็ได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ คือมีผู้สูงอายุที่อายุ 60 ปีขึ้นไปมากถึง 20 เปอร์เซ็นต์ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคาจึงมีความคิดว่า ทำอย่างไรจึงจะสามารถทำให้ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขกายสบายใจ มีภูมิคุ้มกันสามารถดูแลตนเองได้ จึงได้จัดตั้ง “โรงเรียนผู้สูงอายุ” ขึ้น โดยมีระบบการศึกษาแบบหลักสูตร 1 ปี มีการกำหนดการเรียนการสอนปีละ 2 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 3 เดือน เรียนทุกวันพุธแรกและพุธที่ 3 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00 น.- 15.00 น.

ส่วนการจัดการเรียนการสอน จะเน้น 3 วิชาคือ วิชาการเตรียมความพร้อมสู่โลกหน้า ซึ่งเป็นการสอนธรรมะเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้กับผู้สูงอายุ วิชาการอยู่ในโลกอย่างมีความสุข และวิชาที่สอนให้ผู้สูงอายุมีความรู้ทันเท่าต่อเหตุการณ์ของยุคสมัยในสังคม โดย 3 วิชานี้จะมีการบูรณาการคิดหลักสูตรที่มาจากการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการจัดทำ

หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล ประธานผู้สูงอายุ
ทุกหมู่บ้าน ตัวแทนผู้สูงอายุ รพ.สต. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากการเรียนการสอนแล้วที่โรงเรียนผู้สูงอายุยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รู้จักดูแลสุขภาพของ
ตนเอง ด้วยการเสริมความรู้เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ การออกกำลังกาย
ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การป้องกันตัวเองให้ห่างจากโรคต่างๆ เช่น เบาหวาน ความดัน
พาร์กินสัน อัลไซเมอร์ เป็นต้น ด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นก็มีการจัดกิจกรรมสอน
การเขียนตัวอักษรเมือง และการเล่นดนตรีพื้นบ้าน ส่วนด้านการนันทนาการเพื่อผ่อนคลาย
คลายสุขภาพจิต ก็จะมีกิจกรรมการแข่งขันกีฬาเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริม
อาชีพให้กับผู้สูงอายุโดยการสอนจักรสาน การสอนตัดเย็บเสื้อผ้า และการสอนทำดอกไม้
จากกระดาษสาด้วย

ผลจากการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุที่มาเข้าร่วมกิจกรรมมีสุขภาพ
กายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น ผู้สูงอายุในชุมชนแต่ละคนรู้จักกันและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น
มีการไปมาหาสู่กันจนมีการพัฒนาเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ทำกิจกรรมสาธารณะร่วมกัน เช่น กิจกรรม
การออมเงินวันละบาท กิจกรรมการรวมกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผ้ามัดย้อม
กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีบ้านผึ้ง กลุ่มดอกไม้จากกระดาษสา เป็นต้น

เมื่อผู้สูงอายุมารวมกลุ่มกัน ก็เกิดความสามัคคี กลายเป็นเพื่อนที่
ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร อีกทั้งยังมีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือ

เพื่อนผู้สูงอายุที่อยู่ติดบ้านติดเตียงด้วย โดยจะนำงบประมาณที่ได้จากการทำกิจกรรม “ขยะออมบุญ” ที่ผู้สูงอายุจะนำขยะจากทางบ้าน หรือจากเพื่อนบ้านมารวบรวมกันไว้ที่โรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้โรงเรียนนำขยะไปจัดการขายแล้วนำเงินที่ได้มาสะสมเป็นเงินสำหรับนำไปเยี่ยมเพื่อนผู้สูงอายุที่อยู่ติดบ้านติดเตียง เช่นเดียวกับกิจกรรม “ปี๋กันวันละบาท” ซึ่งจะ เป็นกิจกรรมที่ผู้สูงอายุจะบริจาคเงินเข้ากระปุกออมสินทุกครั้งที่มาเจอกันที่โรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อนำเงินที่ได้ไปสมทบทุนกิจกรรมการเยี่ยมเพื่อน ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดนี้ล้วนเป็นกิจกรรมที่มี ส่วนช่วยให้ผู้สูงอายุในชุมชนเกิดความเข้มแข็ง สามารถที่จะดูแลกันและกันได้ โดยที่ไม่ทอดทิ้งกัน

เทศบาลตำบลเกาะคาเชื่อมประสานภาคี ร่วมบูรณาการงานดีๆ ให้ผู้สูงอายุ

สิ่งที่เทศบาลตำบลเกาะคาเน้นเป็นพิเศษนอกจากการสร้างการมีส่วนร่วมและการจัดกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุก็คือ “การสร้างเครือข่าย” เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้สูงอายุ โดยที่ผ่านมาเทศบาลตำบลเกาะคาได้ทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง (พมจ.ลำปาง) ศูนย์การศึกษาอิสระและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะคา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อัยการจังหวัดลำปาง โรงพยาบาลเกาะคา สาธารณสุขอำเภอเกาะคา และ รพ.สต.ที่อยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลเกาะคาทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ รพ.สต.ท่าผา รพ.สต.น้ำล้อม และ รพ.สต.ศาลา เป็นต้น

“ภาคีเครือข่าย คือหุ้นส่วนการทำงานเพื่อสร้างสังคมผู้สูงอายุให้มีความสูงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี งานตรงนี้ไม่ใช่งานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่ทุกหน่วยงานต่างมีบทบาทมีความสำคัญ เราต้องทำงานร่วมกัน เรามองว่า ถ้าหากเจ้าหน้าที่ของเราไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยตรงในบางเรื่อง เราก็ควรจะเชิญผู้ที่มีความรู้โดยตรงมาทำงานร่วมกับเรามากกว่า และเรามองว่าภาคีมีความเห็นตรงกันกับเรา คือการทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและใจที่ดี ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานไหนถ้าเรามีเป้าหมายร่วมกัน เราก็สามารถทำงานร่วมกันได้ ดังนั้นเราจึงเน้นเรื่องการสร้างเครือข่ายเป็นพิเศษ”

คุณเพ็ญภักดิ์ รัตนคำฟู นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา กล่าว

ในช่วงที่ผ่านมา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง ซึ่งเป็นหน่วยงานวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญงานด้านการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก ได้ส่งวิทยากรมาให้ความรู้เรื่อง

การดูแลสุขภาพร่างกายของตนเองแก่ผู้สูงอายุในพื้นที่มาโดยตลอด รวมทั้งเข้ามาทำกิจกรรมในชุมชนเพื่อให้ความรู้เรื่องการดูแลตนเองจากโรคหัวใจ โรคเบาหวาน เรื่องการใช้สมุนไพรเพื่อบำบัดโรคและการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังเป็นທີ່ปรึกษาในบางประเด็นแก่ท้องถิ่น เพราะวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปางจะเกาะติดประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับผู้สูงอายุอยู่ตลอด ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพของผู้สูงอายุเป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีการพัฒนาความรู้ด้านวิชาการเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องทำให้สามารถให้คำปรึกษาที่ดีแก่ท้องถิ่นได้ นอกจากนี้ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปางยังทำงานร่วมกับโรงพยาบาลเกาะคาในด้านการส่งเสริมสุขภาพและการพัฒนางานวิชาการเพื่อนำความรู้ที่ได้กลับมาแก้ปัญหาสุขภาพให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่อีกด้วย

ส่วนโรงพยาบาลเกาะคา และ รพ.สต.ในพื้นที่เขตเทศบาล ได้เข้ามาร่วมกิจกรรมสาธารณสุขเคลื่อนที่กับทางเทศบาลตำบลเกาะคาทุกเดือน โดยจะมีการลงพื้นที่เดือนละหมู่บ้าน ซึ่งถือเป็นการทำกิจกรรมเชิงรุกที่มุ่งเน้นเรื่องการดูแลผู้สูงอายุที่ไม่สะดวกไปรับบริการที่สถานพยาบาล เพื่อให้เกิดการดูแลที่ครอบคลุมที่สุด ด้านศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะคา ได้ให้ความร่วมมือเข้ามาทำกิจกรรมให้ความรู้เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ เช่น การสอนทำปอกกล้วยสำหรับบริหารนิ้วเพื่อป้องกันโรคข้อ การทำดอกดารารัตน์ การทำการบูร การถักและเย็บกระเป๋า การทำดอกไม้ประดิษฐ์ และการตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น

ส่วนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง (พมจ.ลำปาง) ก็ให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณสำหรับการจัดตั้ง**ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ** เพื่อจัดกิจกรรมและให้บริการผู้สูงอายุด้านสุขภาพกาย จิตใจ สังคม รวมทั้งยังเป็นศูนย์รวมการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งการเป็นศูนย์ส่งเสริมอาชีพ ศูนย์ถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในชุมชน ศูนย์ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ และศูนย์ข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลเกาะคาอีกด้วย

เทศบาลตำบลเกาะคายังได้เน้นเรื่องการสร้างภาคีเครือข่ายจิตอาสา หรือ**สังคมจิตอาสาในชุมชน** เพื่อร่วมกันดูแลผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ที่นี้จะมีทั้งจิตอาสาที่เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มคนวัยทำงาน และกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งนอกจากจะมีการช่วยเหลืองานผู้สูงอายุในรูปของการบริจาคเงินหรือขยะเข้ากองทุนแล้ว ยังมีจิตอาสาที่เป็น Care giver หรือจิตอาสาที่ดูแลผู้สูงอายุติดเตียงที่บ้านโดยที่ไม่หวังผลตอบแทน สิ่งที่เขาทำคือเข้าไปดูแลและให้กำลังใจผู้สูงอายุที่บ้าน เนื่องจากลูกหลานต้องออกไปทำงาน ไม่มีเวลาดูแลผู้สูงอายุกลุ่มนี้ ทำให้ผู้สูงอายุบางรายอาจเกิดอาการหงอยเหงา เศร้าซึม ซึ่งจะส่งผลต่อสุขภาพโดยตรง ดังนั้นการที่มี Care giver เข้ามาดูแลจึงช่วยให้ผู้สูงอายุมีความสุข และคลายความเหงาได้บ้าง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนซึ่งเป็นกลุ่ม

ผู้สูงอายุติดสังคมที่เข้าไปทำกิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงอีกด้วย

“การที่มีคนเข้าไปเยี่ยมให้กำลังใจผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงที่กำลังท้อแท้ จะทำให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้มีกำลังใจที่จะลุกขึ้นมาพัฒนาหรือช่วยเหลือตัวเองได้ดีขึ้น มีบางรายจากเดิมที่เดินไม่ได้เลย แต่พอมีคนเข้ามาดูแลให้กำลังใจ เขาก็สามารถเดินได้โดยใช้ Walker เมื่อเขาเดินได้เขาก็อยากออกไปให้กำลังใจผู้สูงอายุท่านอื่น เพราะเขามองว่าสิ่งที่ช่วยให้เขาสามารถลุกขึ้นมาเดินด้วย Walker ได้นั้น มาจากการที่ได้รับกำลังใจจากจิตอาสาที่เป็นคนในชุมชน ดังนั้นเขาจึงอยากจะส่งต่อกำลังใจนี้ให้กับเพื่อนคนอื่นต่อไป และนี่ก็คือความสุขที่เกิดขึ้นจากการที่คนในชุมชนช่วยเหลือกัน โดยที่มองว่าทุกคนคือคนในครอบครัวเดียวกัน เป็นญาติพี่น้องกัน เราคือครอบครัวใหญ่ ครอบครัวชาวเกาะคา”

คุณเพ็ญภัค รัตนคำฟู นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา กล่าวทิ้งท้าย

บทบาทคณะ “บูรณาการ”

“การที่มีเครือข่ายองค์กรวิชาการ / มหาวิทยาลัย เข้ามาช่วยเหลือเรื่องการพัฒนาข้อมูลผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีออกแบบแบบสอบถามที่ช่วยค้นหาคำตอบที่ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ได้แก่ มิติสุขภาพ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังได้ความร่วมมือร่วมใจกันของภาคีในการวางแผนและเก็บข้อมูล ทำให้ท้องถิ่นสามารถจัดบริการให้กับผู้สูงอายุได้ครบ ตรงตามความต้องการ และตรงตามปัญหาในบริบทของพื้นที่”

อ.ฉัตรลดา กาญจนสุทธิแสง นักวิชาการอิสระ